

"YVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Printed at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакції не відповідає.
За кожну зміну адреси вартість 10 центів.
В Канаді наклеїть поштові гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Вкл. "Свобода": BIRGAS 4-6237. — Укл. V. H. COOK: BIRGAS 4-1018.
Адреса: "YVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ГІРШЕ ЗЕМЛЕТРУСА“

Такими словами висказували свої почування мешканці міста Сан Франсиско, коли вони мусили вижити в ліній перед реставраціями, акредитованими „генеральним страйковим комітетом“. Годилися певно з ними сан-франсискі бізнесмени, обчислюючи тепер, які вони понесли матеріальні втрати через „генеральний страйк“. Для нещодного з них генеральний страйк був генеральною руйною.

Тому й не дивиння, що з усіх ускладнень підносилися охили охороги перед генеральним страйком. Архипіскуп Ганна просить: „Най розум правити!“ Громадські організації з одного боку остерігаються, з другого грозять. Американська Федерация Праці вимагає від нього своїх руки, як Пилат від Христа. А мейор міста махає поліційною палкою та заповідає вимиканий стрік. Газети по всьому краю дзвонять на охорогу, що генеральний страйк ніколи не вдається, що суспільність його здань, бо робітники не мають права вживати генерального страйку.

Це говорення про право до генерального страйку це так-говорення, як говорення про право народа збунтуватися проти свого володаря. Зі становища закона й володаря наріз цього права не має, але як він повстане й вийде боротьбу, чи може сказати, що він не має права? Не в праві, видно, справа, а в силі вийде боротьбу.

Нині можна сказати, що право й уряд побив. Але чи побивали на все? Чи переконані нині робітники раз на все, що їм не вільно або не порадо вживати загального страйку? Підприємці й уряд й церква й преса докладали всіх зусиль, щоб бити робітникам у голову цю лекцію. Але чи вбили? Чи осуджені публічною опінією страйкарів так розбирати справу? Чи побиті поліцією й військом признають лекцію, яку їм хотіли дати сілоу?

Безсторонний розгляд фактів віддай покаже, що робітники лекції, яку їх хотіли завдати самими собою покинули вчителі, не приймуть. Невадний генеральний страйк, замість відлучити робітників генерального страйку, тільки відкрив їм, яке це може оруддя генерального страйку, який він удачний. Як робітники будуть чого вистерігатися, то не генерального страйку, але невадного генерального страйку.

Що це не ворожить миром для господарських відносин, нема що казати. Але за це не думали ті, що замість розглядати розумово жалоби й домагання робітників, з гарячим чувством заявили, що тільки вони мають правити бізнесом, що тільки вони мають рішати промислові непорозуміння. Як довго вони будуть сіяти вітер, так довго будуть збирати бурю.

КОНТРАБАНДА

(Оповідання).

— Я? — відповів Забора. — Митники розігнали мій сон.
— Як ви не сплячі, то будьте ласка позирати в сторону Галача, чи наш спільник не дає нам знати, що вже всі митники дома. Як застане світло, то пробудьте мене. Очевидно так тоді, коли би нам грозила яка небезпека.
— Лягайте і тим світлом не журіться, — відповів Забора. — Мені оці цілком не скляться. Буду світла визирати. Я й так сиджу ліній зверхним в ту сторону.
Галущак сів між бочками й нависав буркою. Недалеко від нього сидів спертий плечима об скриню й накривий вітрилом його приятель.
Забора похилився над ним, щоб не змарнувати ні хвилини часу, коли би в Галача на березі блиснуло світло. Напружуючи так свій зір і вшукуючись в одомашнений шум очерету, Забора сам уніпав себе. Як-коли склялися його голову, аж дрібні не об скриню, цілий страєс. Галачу у сторону Галача. Світла, як не було, так нема.
— Кортя то може бути го-

НОВА КАТАСТРОФА НАД ГАЛИЧИНОЮ

Ще досі нема ніяких точних відомостей про половеку катастрофу, яка навістила Галичину. Здебільша подає американська преса вістки, які походять з Варшави і відносяться до виливів ріки Висли, над якою лежать два славні польські міста: Краків і Варшава. Але вже з цієї доносень видно, що самі жертви в людях доходять до кількох соток.

В останнім відомості повідомляється, що найбільше піднеслася вода в долині Висли, а то в ріці Сіні, теж добре відомій з попередніх своїх катастрофальних виливів. А це значить, що Сін попливав українські села. Уже давніше були загиби по виливі рік на Покутті й Гуцулщині. Тепер надійшли вісти з Буковини, а з них виходить, що й українська частина Буковини дуже потерпіла від виливу рік.

З того всього можна оділо певно висновок, що коли в Малопольщі (землі докола Кракова й так званій мильно Західній Галичині) повинні робити величезної шкоди, то що тоді мусить бути з дісною Галичиною, себто тою землею, де живуть Українці, а де звичайно сльве не кожного року приходить терпіння населенню від виливів Сяну, Дністра, Стрия, а особливо від виливів Прута та Черемоша.

В Малопольщі востані рік порегулювано це за Австрію, а в Галичині мало дба-

рили „Одежда“, магазин харчів нахолодів в такій місці, що харчі мусять псуватися, в фабриці „Ленін“ у Баку харчі вчасі, коли робітники їдуть повна зголодженні іста, в магазинах харчів тієї фабрики знайшли комісія між харчами брудні штанги і рижні відпадки, а в фабриці „Калініна“ у Москві магазин харчів знаходився безосередно коло ям, в яку викладають відпадки і сміття. Цей харчий магазин є зовсім занедачений, отверті бочки з кашкою є поприкрайні брудні ганчірчак, а двері магазину є завжди відчинені так, що харчі крадуть, причім урядовці фабрики тим усім зовсім не турбуються. Безосередно сльве вихода фабрики накопичені чорні брудні, а ідалія аж куна брудних і інших галасів. Безпримірно забруднена є теж кухня фабрики „Орджонікідзе“ в Москві; доліва тут повна кухонних відпадків, а вентилятори не функціонують, у ідалії нпр. на 3000 прохорчування є всього 3 дзбанчик на воду, а склянок нема взагалі. Кухонна служба не має ніякої суми митників, харчі гниють, бо нема відповідних улаштувань збирати їх. А притім муситься стерелувати все намово, що відпадками урядовці й функціонари укладають в три харчівні дари, де ріжко, через що вони пропують чим відносини просто не мають поняття“.

От вам і проречений голос самої безпечницької комісії про те, в якій печалі мусить жити і працювати в Болшеві не хто інший, а саме ж „трудові“ й „рабочі“. Імперією жихь большевисткі кати так шумно й хитро-умно проголосили Совітську Росію!

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

СОВІТСЬКІ СКАНДАЛИ.

1. Як вигядають робітничі харчі в Болшеві.

Відієський журнал „Вельт-Найкхтс-Баят“ у своїм числі до 15 п. м. помістив таку доповідь про харчі в совітській Росії:

„Труд“, орган Центральної Ради Совітських Заводів, подає, що московська повітова Рада Заводів оглянула недовго 40 робітничих харчівень в совітській столиці. При тім stwierdжено, що тільки в трох з тих харчівень гігієнічні умовини були сяк-так задовольні, тоді, коли в усіх інших харчівень повно бруду, а нагромаджені харчі гниють. І разом з тим подає згаданий орган ще й звіти про відносини в робітничих харчівнях інших совітських міст. І так читаємо, що в харчівнях фабрики „Ленін“ в Одесі, „Одежда“ в Баку та „Калініна“ в „Орджонікідзе“ в Москві бачиться просто нечуже нехлюство. В кухні харчівні фабрики „Ленін“ в Одесі, прилажжується стравни на дерев'яним столі, а в харчівні сльве мусить робітничі пити чай з брудних тарілок, бо нема тут одної тарілки на склянку (її є в Кракові, сховавши на показ для чужинських гостей большевистських гості! О. Г.). А в П. фабриці обуви в Одесі їдять робітники з нечужими бляшаних пушок, які в кожен час можете побачити ще й в інших ужитку, а саме як розставлені по кутах — сляковачки (sic). В Баку, в фаб-

2. Нема літніх одягів у Москві.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

В тісамі числі відієсько-го журналу знаходимо ще статтеку, п. н. „Нема літніх одягів у Москві“.

III. РОБІТНИЧА ОЛІМПІАДА В ПРАЗІ.

Участь української т-ви „Сін“ — Український національний прапор на т-вах Праги та на спортовому стадіоні.

Прага у липні 1934.

У Празі тіпично-що закінчилися III. Робітничі Олімпіади. Вона пройшла при великому числі учасників — коло 40 тисяч душ членів робітничих організацій фізичного виховання ЧСР та делегатів за кордоном.

Олімпіада розпочалася 1-го липня виступом на стадіоні дітей у віці від 8 до 14 років і продовжувалася до 9 ч. м. Святочне відкриття Олімпіади відбулося в Сметановій залі Репрезентативного Дому 4-го липня у вечері. Головні ті Олімпіади започаткувала своїми виступами молодь від 14 до 18 літ. 5 липня, а закінчилися вони 8. Після молоді виступали члени організацій, чужинці, військо, а також у цей час відбувалися різного роду пописи. До речі — у пописках ситківки „Сін“ здобула друге місце. Перше лишилося за господарями.

Була прекрасна літня погода. Трибуни стадіону вьєсь час переповнені публікою. Було й тут щонайменше з пів мільйона учасників. Вийшли на сцену, мінані спортові одяги чоловіків і жінок, що на сонці так яскраво відігнали свої фарби — творили чаруючу картину. А який образ — сцена, яка повторювалася кожного разу на закінченні денної програми — показувала глядачам величезні здобутки організаційного робітництва та інтелекції. Військо своїми вправами закінчило Олімпіаду. Як бачимо, робітництво, військо, виступають спільно. Скорше, одні одних доповнюють. Теж саме ми бачили і при попередніх виступах „Сокола“ і „клерікального „Ора“: все для держави, все для оборони республіки. Державний прапор пофарби. Ось де добра школа для нас. На жаль, не завжди ми є добрим учиним.

7-го липня на Градчанці при тимчасовому штабі команди „Сін“ відбулася зустріч сіночівки і сіночівку з нашим праским громадянством. Зустріч ця носила дуже сердечний характер. У приятах і відповідях на них вивисав один і тойже момент: жаль за утраченням раєм-батьківщиною і гостре бажання повернутися назад волю... На цих сходах були присутні гості — законродні кореспонденти.

Другої днини перед походуем відбувся містом Прагою похід учасників Олімпіади. У поході взяли участь і чужинці з своїми національними й організаційними прапорами. Ішли: Америка, Англія, Болгарія, Франція, Югославія, Румунія, Голландія, Палестина, Швейцарія, Україна, Польща й інші. Кожен з диктаторських режимів не було. Не було і москвської еміграції.

Другої днини перед походуем відбувся містом Прагою похід учасників Олімпіади. У поході взяли участь і чужинці з своїми національними й організаційними прапорами. Ішли: Америка, Англія, Болгарія, Франція, Югославія, Румунія, Голландія, Палестина, Швейцарія, Україна, Польща й інші. Кожен з диктаторських режимів не було. Не було і москвської еміграції.

Надзвичайно малювниво виглядала українська група — „Сін“. На чолі її поїзав національний сіноч-жовтий прапор. За прапором ішла команда та делегати українських організацій. Далі — малювни сіночі прапори, за якими стройними рядами машували сіночівки і сіночівки у спортових і народних стронах. Разом коло 160 душ. Перший ряд походу був у синіх спортових сорочках, другий — у жовтих. Кожний сіночів першого ряду мав на грудях велику, золоту букву. А всі рами творили слово, яке захоплювало віддих у кожного нашого емігранта — УКРАЇНА. Мабуть цей сіночів, вивихід“ дуже подобався глядачам. Уліція це більше загала. Чуті було і охили „Слава“. Коло трибун, де була влада і чужоземні заступники, голова організаційного комітету Олімпіади вітав Українців. Заступники „Сін“ зняли місія на трибуні... Радіо розносило по світі назву організації, її державну приналежність, склад тощо.

З великою приємністю треба ствердити, що Т-во „Сін“ зуміло вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

Члени української групи „Сін“ зуміли вивязитися зі свого дуже трудного завдання і з часом репрезентувало на світовому терені, на Олімпіаді в Празі український спорт. Українська мова — дикуючи шому — була заступлена на офіційних друках організаційного комітету Олімпіади. Український національний прапор був не тільки у поході та на слях, де відбувалися міжнародні наради, але він увесь час Олімпіади на рівні з іншими поїзав над Прагою — на спортовому стадіоні.

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
БРАТСТВО СВ. ВОЛОДИМИРА, ВІД. 65 У. Н. СОЮЗА
В ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

— влаштовує —

Музей Визвольної Бороти України й акції Українського Дому в Празі набули вже такого значіння, що про них тепер широко розмовляють не тільки в нас краєва й американська преса, а за розвитком й слідкують також і чужі чинники (пресові інформації в органах німецьких, польських, російських, чеських, англійських). Одні ставляться прихильно, інші, за зазирістю, треті ворожо. Побудовання у Празі Українського Дому має величезне значіння, тому як

І ХОР В ЕЛМАЙРА ГАЙТС, Н. Й.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1934 РОКУ

ПРОГРАМА: 1. Пісню розпізнати точно в 3-тій годині наполоудні.
Забави і танці до години 6-тої вечір. 2. Концерт зачнеться в годині 6:30
вечір. Першу частину виконає хор зі Sayre, Pa., який відспівав кілька пі-
сень під керівництвом директори Гр. Winkler. 3. Третю частину виконає

посвятив свій таланти організації і жертвенність українського громадянства на національні цілі. Збудування Українського Дому в Празі вже

в найбільшому масі мусить бути закінчене. Збірка в Краю відбувається успішно. Українська еміграція Європи буквально відраділа від рота і жертову, що може на спільну національну справу. Відгукуються й наші заокеанські брати

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-ГО ЛІПНЯ (JULY) 1934 РОКУ
В СВОЄМ ВЛАСНІМ УКРАЇНСЬКОМУ ПАРКУ, 766 СТЕПІСТ
ПІКНІК РОЗПІЧАТИ в гвині 3-їх пополюди (без огляд
на погоду), а хочомо до танців буде пригварити знаємол
Сторога Бобер.

Вступ для старших на пікнік 1 танці 25 центів; а.т.и. ко
три придує з родичами, а пікнік вільний.

На пікніку будуть смачні перекуси і покріплюючі всякого рода напитки та всякі несподіванки.

там же \$20; Українське Товариство Взаємної Помочі у Вінніпегу \$25; збірка П. І. Ла-

Зарарчик в Українському Інституті ім. Грушевського в Едмонтоні \$31; Союз Українських Торговців, Альберта, \$13; Українське Товариство „Запорозька Січ“, Монреаль \$10 (общіє надіслати ще \$15, щоб бути записаним у Доброді Музею Визвольної Борьоти в Україні) Українське Товариство „Продсвіт“, Монреаль, Буенос Айрес за свою пожертву вже надіслали. Померли

ВАЖНЕ! **НЮАРК, Н. ДЖ.!** **ВАЖНЕ!**
УКРАЇНЬСЬКА КАТОЛИЧЬКА ПАРОХІЯ В НЮАРК, Н. ДЖ.

ною і загально-українською. Українці без різниці територіального походження, на-

В СУБОТУ, ДНЯ 28-ГО ЛПЯЯ (JULY) 1934 РОКУ
В ГАЛІ І ПАРКУ ПІД ЧИСЛОМ
388 MORRIS AVENUE, NEWARK, N. J.
Початок в годині 7-мій ввечір.
Зашається весь український загаль до численної участі
174 Комітет.

новича:
Prof. D. Antonovyc,
PRAHA-Nusle, 245,
Prof. D. Antonovyc,

УВАГА! PEEKSKILL, N. Y. I ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗАХОДОМ МІСЦЕОГО БР. СВ. ПЕТРА I ПАВЛА,
відвілі 195 Укр. Наро. Союзу
— відбудеться —
ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 29-ГО ЛИПНЯ (JULY) 1934 РОКУ
В KINGS PARK, HAT FACTORY.

стверджено, що **зарепа негретичка** є добра проті рахматизму. **Салата** успокоє нерви та помагає спати. **Шпінат** добрий проті болі нирок. **Цвбула** добра проті перестуди та боліу грудей. **Червона цибуля** лікує шкіряні недуги. **Буряк** даже покислий, бо має в собі багато цукру. **Цісник** добрий проті жолудкових болів і звеніння жид. **Помідори** перечисують кров. **Капустя** помагає траєлісно, а також редкає, **паприка** та **хрін** мають теж лікувальні сили. **Ягоди** жид лікує.

уважати славу, обдарили не тільки багатю істи ті жні хорують а жодуод. Шпарати повинні істи ті, що хорують а печіну.

